

לסלקא לעילא ובין לנחתא לחתטא. (דכתיב) בין בית אל ובין העז. איזכאת סלקא אל מקום המזבח, אשר עשה שם וגו'. מאן עשה ומaan מזבח. אלא אשר עשה שם, דא קודשא בריה הוא. דאייז עבד תפון דאי מזבח ואתקין לה על תריסר אבניו למספר שבטי בני יעקב אשר היה דבר יי' אליו אמר ישראל ייה שמה ודא.

ומזבח דא עשה שם בראשונה כד אתרבי עלמא עלאה (עלאה) טמירה לכל עליין, ומיכאל כהנא רבא קאים ומקריב עלה קרבניין דנסמתין, כיון (דף פ ע"ב) דנסמתא סלקא תפון מה כתיב ויקרא שם אברהם בשם יי', נשמתא קראי תפון ואצരיא בכרורא דחיה.

וכל דא, איזכאה בהאי עלמא לאתקנא גופה כדי לאות ולאכפיה (ולאסתפיא) תוקפה דההוא לטיא, עד דאתפרשא מנינה מה כתיב, ויהי ריב בין רועי מקנה אברהם ובין רועי מקנה לוט (דא יציר הרע), דבכל يومא ויוםא בהאי עלמא, אונז סייען ומנהיגי דנסמתא, ואונז סייען ומנהיגין דיציר הרע, אונז בקטרוגא מקטרגין אלין באליין, וכל שייפין בגופה בצערא בגיןיה בין נשמתא וההוא נחש דקה מגיחין קרבא בכל יומא.

יהיב תוקפה ומזונא על ארעה, בגין דעת לא אתקדשת (נ"א אתתקנתה) ולא קיימא בקיימה. כיון התחמא אברהם דהא ההוא חילא דמנבא על ארעה לא יהיב תוקפה וחילא קדיشا בדקחו, פדין וירד אברהם מצרים להגור שם. מנא ידע אברהם, דכתיב לזרע נתתי את הארץ הזאת. פדין ידע אברהם דהא ארעה לא אתתקנא בתקונא קדיشا אלא בדרגיין (ידיש) קדישין דיפקון מביה, וכדין ידע אברהם רוז דחכמה דארעה לא תתקן בקדושה

אלא כדברם:

לאתקנא גופה כדי לאות ולאכפיה (ולאסתפיא) תוקפה דההוא לטיא, עד דאתפרשא מנינה מה כתיב, ויהי ריב בין רועי מקנה אברהם ובין רועי מקנה לוט (דא יציר הרע), דבכל יוםא ויוםא בהאי עלמא, אונז סייען ומנהיגי דנסמתא, ואונז סייען ומנהיגין דיציר הרע, אונז בקטרוגא מקטרגין אלין באליין, וכל שייפין בגופה בצערא בגיןיה בין נשמתא וההוא נחש דקה מגיחין קרבא בכל יומא.

לאתחברא בהו לאסתאה לוֹן
ולאובדא לוֹן. (יאברם בעובדין
טבין בתרשכה באורייתא) (חסר) (ס"א
בעובדין בישין).

כיוֹן דאשთארת נשמטה בלא
מקטרגא ואתדכי גופא
מההוא זומא, מיד קודשא
בריך הוא אשרי דיוריה
בהדייה וירית אחסנתא עלאה
וותתאה, ואית ליה ניחא בין
צדיקיא, וההוא לטיא בין אנון
רשיעיא חטאנו בהדייה, עד
דלא הוֹה פורקנא לחובייהו.
מה כתיב ויישמע אברם כי
נשבה אחיו. ויישמע אברם דא
נשמטה דאשთארת בדכי
בגופא. כי נשבה אחיו, דא
יצר הרע דנסבה בין אנון
חביביא בחובין סגיאין. וירק
את חנכוו ילידי ביתו, אלין
נון צדיקיא דלעאן
באורייתא דanon שיפי גופא
זריזין למיהה בהדייה י"ח
ישלש מאות, אלין רמי'ח
שיפין דגופא, ושבעין, דרزا
דנסmeta דנספה, ושבעין, מתחמן).
בכלא אודרו למהך תפנו לגבוי
נון חיוביא לאתבא לוֹן
(מחובוי) מהובייהו.

מה כתיב ויאמר אברם אל
לוט. נשmeta אהדרא לגבוי
יצר הרע ואמר לייה, אל נא
תהי מרייבה בין וביניך ובין
רועי ובין רועיה, סטרין דילוי
וסטרין דיליה. כי אנשים אחיהם
אנחנו, יצר טוב וייצר הרע
קריבין דא בדא, דא לימינה
ודא לשמאלא.

הלא כל הארץ לפניה הפרד
נא מעלי. סגיאין חיוביא אנון
בעולם, זיל ושות אבותריהו
ואתפרש מעם. אם השמאל
ויאמינה וגוו. ואוכח ליה
ואעיק ליה בכמה קרבין
דערbid בהדייה בכל יומא, עד
כתיב ויפרד אויש מעל
אחים.

כיוֹן דמתפרשיון דא מון דא מה
כתיב, אברם ישב בארץ
כנען. אתישבת נשמטה באנון
צדיקיא בישובא טב בשלם.
ולוט ישב בעיר הכפר, והוא
לטיא מקטרגא איזיל לקטרגא
ולאתחברא באתר דחיוביא
טפונ דכתיב ויאהל עד סdom.
מה כתיב בתריה ואנשי סdom
רעים וחתאים לי מואד. תפנו
שריא ושוי דיוריה בין יהוד

ושם שני בניו מחלון ובכליין אפרתים.
אלימלך דא נשmeta לנטשתא.
נעמי דא נשמה, ואמא
אתקרי נעמי, משום (תהלים צ)
ויהיنعم יי אלהינו מחלון דא רוחא
קדישא, ולמה אתקרי מחלון דמיחל ליה
קדשא בריך הוא. רוחת דא נפש קדישא,
ולמה אתקרי רוחת על שם תור. בלוין
דא רוח"א דבעיר"א, ועל דא אמר שלמה
עליו השלום (קהלת ג) רוח הבכמה דא
יצ"ר הר"ע. ערפה דא נפשא דשלא
בת זוגיה של יצר הרע. ולמה אתקרי
ערפה משום כי עם קשה ערף הוא.
אי זכה בר נש סלקא נשmeta
עלאה, ואי לאו מסתליך אונן
דובי נשmeta ורוחא
ואשתאר נשmeta עלאה ונפש
השלית, מה כתיב, (רות א)
ותצא מן המקומ אשר היה
שםה ושתי כלותיה עמה
וთאמר נעמי לכלותיה שבנה
בנתי וגוי. ותאמר רוחת אל
תפגעי بي וגוי וערפה שבה
לעמה ולאליהה). תנן עבד
קדשא בריך הוא ירושלים
לעילא בגונא דירושלם
דلتתא, בשוריין ומגדליין
ופתחין פתיחין, ואונן חומות
דתמן אית עלייהו נטריין (דף פא

מה כתיב וירדף עד זו. רדייף
אבותריהו ואודע לוון דין
ההוא עלי מא ועונשא
דגיהנים, ולא יהיב דמייכו
לעיניה ביממא ובליליא עד
דאוכח לוון לאונן חיבין
ואתיב לוון בתיזבתא לגבי
קדשא בריך הוא. מה כתיב
וישב את כל הרכוש, אתיב
לוון בתיזבתא שלימא כדקא
יאות.

וגם את לוט אחיו וגוי. אפלו
לההוא יציר הרע אתקייף
בהדייה עד דאכפיה בעל
ברחה (ולא) ואמתיק ליה
כדקא חז. כלל אתיב
בתיזבתא שלימתא כדקא
יאות, בגין דלא אשכח
יממא וליליא עד דאוכח לוון
ורדף לוון על ההוא חובא
דחאבו עד דתאבו בתיזבתא
שלימתא כדקחו.

אהדרנא למילוי קדמאי
דפרשタ. בתריב (שיר השירים ג)
מצוני השומרין הסובבים
בעיר וגוי. (תנן בדוגמת הרמי^ץ
באברהם ו יצחק ושרה ובקה יהוד
בודגמא דא רמי בהאי קרא (רות א)
שם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי

מלאה הלבתי בההוא אטר ורים
השיבני יי' בלא תורה ובלא מעשים
טובים דאייל לי בגופא בישא למלה
תקראנה לי געמי ויי ענה כי. וא'
זכאת עילית לגנטא דעתן,
כיוון דעתילת יתבא פמן
בגנטא (אוזווג באילמיך דיא מחלון
דיא רות אוזווג ברות דיא נפש
השבלית) ואטלבשו (דיא
ואטלבשת) פמן בלבושא
דדיוקנא דהאי עלמא
ואטענות פמן.

סתרא דסתראין לחכימי לבא
את מסר. (ארבעה) תלת דרגין
אנון דאחדין דא בדא, ואlein
אנון נפש (נשמה לא נשמה נשמה
עלאה דאתקרי יוד') רוי'ח ונשמה.
(נפ"ש) נפש איהו חילא בגופא
אתבגניא מגניה. דcad בר נש
אתער בהאי עלמא לאוזווגא
בנוקביה כל שייפי מסתכמי^ו
(ג"א מתבנשי) ומתקני
לאתהנאה (לנשמה) פמן, זה הוא
נפש ורעותא דיליה אסתכם
ביה בההוא עובדא (קומייש)
ומשיך ליה לההוא נפש
וاعיל ליה פמן בההוא זרעא
דאושיד.

ומגו רעוטא ומישיכו דנפשא

ע"א) **דנטרי טרזי דאנון חומות**
דכתיב, (ישעה ס) על חומותיך
ירושלים הפקדתי שומרים
וגו'. ומיכאל כהנא רבא
עלאה מכלחו נטרי טרזי
דאנון חומות.

בשם'ה (דאתקרי געמי") פד נפקת
מהאי עלמא, אי זכת עאלת
בגנטא דעתן דארעא דעתן
קדשא בריך הוא לרוחיהון
דציקニア כגונא דההוא
גנטא דעתן דלעילא. ותמן כל
צדיקיא דעלמא.

וכד נשמה נפקת מהאי
עלמא, עאלת במרתא
דכפלתא דתמן איהי פתחא
דגן עדן. פגעת באדם
הר אשון ובאוון אהן דתמן,
אי זכת איהי, חדאן בה
ופתחין לה פתחין ועאלת. וא'
לא דחין לה לבר. (ומה היא
אמירה כד דחין לה לבר (שיר השירים ג)
מצאוני השומרים וגוי אולת. לבר
ראזות פמן מקמי דאתיא לעלמא דיא
ויהיבת בר על רישיה שנאמר (איוב כט)
ב halo גרו עלי ראש כל מאן דחוון לה
מידען ואמרי הזאת געמי.

אתיבת היא ואמרה (רות א) אל
תקראנה לי געמי קראן לי מורה וגוי. אני

חֶדָא. וְכַדֵין אֲתִעָרָת לְגַבֵי
דָכוּרָא בְתִיאוֹבָתָא דִילָה,
לְהָאִ רִיחַ גִּוּנוֹנָא דְנוֹקְבָא
לְגַבֵי דְלַתְתָא אַשְׁדִיאָת זְרֻעָא
בְתִיאוֹבָתָא לְגַבֵי דָכוּרָא.
וְסַתְרָא דָא (כֵד אַשְׁדִיאָת שְׁפָעָ
בְתִיאוֹבָתָא לְגַבֵי נְוַקְבָא וְהָבָא רָזָא)
(קְהַלָת יָם) וְהָרוּחַ תְשׁׁוּבָ אֶל
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָה.
וְהָאִ רִיחַ (וְנִפְשֵׁשׁ וְנִשְׁמַחַת וְנִשְׁמַתָה)
לְנִשְׁמַתָה בְדָי נְפָקָא מְהָאִ עַלְמָא
(וְאַתְפָרֵשׁ מִנְפָשׁ (אַתְפָרֵשׁ יְהִי אָסְטָלָק
לְגַנְתָא דַעַן בְשָׁמְאָא עַלְאָה וְמִתְלָבָשׁ
בְדִיקָנָא עַלְאָה מְרַקְמָא בְכָל גּוֹנוֹנִין)
עַזָּאֵל לְגַנְתָא דַעַן דְבָהָאִ
עַלְמָא (פְתָחָה), וְאַתְלָבָשׁ פְמַן
גֹו אַרְירָא דְגַנְתָא כִמָה
דִמְתָלָבָשִׁי מְלָאָכִי עַלְאֵי כֵד
נְחַתִין לְהָאִ עַלְמָא. בְגִינַן
דְאַפְנוֹן מְהָהָא רִיחַ הָוָה דְכַתִּיב,
(תְהִלִים קד) עֹשָׂה מְלָאָכִי
רוּחוֹת וְגוֹ.

אוֹפֵהַכִּי רִיחַא מִתְלָבָשׁ בְגַן
עַדָן דְאָרָעָא בְדִיקָנָא דְהָאִ
עַלְמָא וְתִמְןָ אֲתַעֲדָנָת בְכָל
עַדְגַנִין, בְגַן עַדָן דָא אַית
צִיוֹרִין וְדִיוֹקָנִין דְהָאִ עַלְמָא.
וְאַית צִיוֹרִין וְדִיוֹקָנִין דְעַלְמָא
עַלְאָה, וְתִמְןָ כֵל אַפְנוֹן צִדְיקִיָא
דָכוּרָא כֵד אַפְנוֹן בְתִיאוֹבָתָא

דְמִשְׁיךָ פְמַן, אֲתִמְשָׁךְ חִילָא
אוֹחֶרֶא פְמַן מְאָנוֹן דְרִגִין
דְאַתְקָרְוָן דְאִישִׁיָם, וְעַל כָּלָא
בְמִשְׁיכָו דְהָהָא זְרֻעָא,
וְאַתְבָנִי מְנִיה גּוֹפָא. וְדָא אִידָה
חִילָא קְדָמָה פְתָחָה דְאַפְנוֹן
(אַרְבָּעָה תְלַת).

וּבְגִין דְהָאִ (נִשְׁמַתָא לְנִשְׁמַתָה)
נִפְשָׁ אֲקָרֵב בְדִבְקוֹתָא וְיִסְׂדָא
דְגּוֹפָא, קְרַבָּנָא דְאַתְקָרֵב
לְכְפָרָא עַל נִשְׁמַתָא אֲתִיהִיבָת
חֹולְקָא לְאַפְנוֹן דְרִגִין דְאִישִׁיָם
(דְאַתְקָרְוָן רִיחַ וְנִפְשָׁ הַשְּׁבָלִית) בְגִינַן
דְמִשְׁיכָו דְחַוְלְקָא דְהָהָא
(נִשְׁמַה) נִפְשָׁ אַתִי מְפִיהָה. וְהִיָנוּ
דְכַתִּיב אַת קְרַבָּנִי לְחַמִי לְאַשִׁי
(מְהוּ לְחַמִי לְאַשִׁי דִיהִיב מְוֹנָא לְאַשִׁי
וְדָא הוּא שְׁפָעָ מְאוֹר דְאַפְנוֹן מִזְוִוָה
הַשְׁכִּנָה) בְגִינַן דְהָוָא כְפָרָה
דְנִפְשָׁ נְטָלִי חֹולְקִיהָן. וּכְדָי
מִיתָּבָר נְשָׁ בְהָאִ עַלְמָא,
הָהִיא נִפְשָׁ לֹא אֲתַעֲדִי מִן
קְבָרָא לְעַלְמָין, וּבְחִילָא דָא
יָדַעַי מִתְיָא וּמִשְׁתָעָו דָא עַם
דָא.

רִיחַ אִיהָוָן דְמִקְיָים לְנִפְשָׁ בְהָאִ
עַלְמָא. וְאִידָה מִשְׁיכָו
דְאַתְעָרוֹתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵי
דָכוּרָא כֵד אַפְנוֹן בְתִיאוֹבָתָא

תְּרֵין מִפְמָה דַּהוֹת בְּקָדְמִיתָא.
 וְזֶה הוּא בְּחֹול וְאַסְטָלָקָא בִּשְׁכּוֹת דְּגַן
 עַד וּמַתְעַסֵּק בְּאוֹרְיִתָּא וּבְכָל רִישֵׁי יְרֵחַ
 וּמִמְנֵי וּשְׁבַתֵּי נְחַתָּא אֲזֹדוֹגָת בְּנֶפֶשׁ).

נְשָׂמָה הִיא חִילָא עַלְאהָ עַל
כָּל אַלְיַן, וְאֵיהָ מִחְילָא
דְּדֻכּוֹרָא רֹזָא דְּאַלְנָא דְּתַיִי.
וְזֶה סְלָקָא לְעַיְלָא מִיד. וּכְלָל
הַנִּי (דף א' אַנוֹן) תָּלַת דְּרַגִּין
מַתְקָשָׁרֵין כְּחַדָּא דָא בְּדָא. וְכֵד
מַתְפָּרְשֵׁן כְּלָהּ סְלָקִין וְתַבִּין
לְהַהּוּא אַתְּרָה דְּנַפְקָה מִנִּיה.

כֵּד הַאי רַוַּחַא נְפַקֵּת מַהְאֵי
 עַלְמָא וּעַלְתָּה בְּגֹו מַעֲרַתָּא
 דְּאַדְם וְאַבְהָנוּ תִּמְןָן, אַנוֹן יְהִבֵּין
 לְהַפְנַקָּס סִימְנָא וּעַלְתָּה לְגַבֵּי
 גַּנְתָּא דְּעַדְזָן, קְרִיבָת תִּמְןָן
 וּאַשְׁכָחָת כְּרוּבִים וְהַהּוּא לְהַט
 הַחְרָב הַמְתַהְפְּכָת. אֵי זָכָאת
 חַמְמָאָן פְנַקָּס סִימְנָא וּפְתַחַין לְהָ
 פְתַחָה וּעַלְתָּה. וְאֵי לֹא דְּתַיִין
 לְהָלֵב.

וַיִּתְבָּא תִּמְןָן, כֶּל הַהּוּא זִמְנָא
 דִּיתְבָּא מַתְלָבְשָׁא תִּמְןָן
 בְּדִיקָנָא דְּהַאי עַלְמָא. וּבְרִישָׁ
 יְרֵחַ וּשְׁבַתֵּי כְּדָבָר בְּעַת
 לְסְלָקָא. צְדִיקִיָּא דְּגַנְתָּא
 דְּעַדְזָן יְהִבֵּין לְהַפְנַקָּס סִימְנָא,
 וּסְלַקָּת בְּהַהּוּא עַמּוֹדָא וּפְגַעַת
 בְּאַנוֹן נְטָרִי חֹמוֹת יְרוּשָׁלָם,

אַזְלַיְן וּמַתְעַדְנָיו תִּמְןָן, וּבְרִישָׁ
 יְרֵחַ וּשְׁבַתֵּי אַנוֹן בְּעַזָּן
לְסְלָקָא לְעַיְלָא. (דִּיקָנָא דָא מַרוֹעַ)
 וְאֵשׁ דְּבָהָאי עַלְמָא וּבְדִיקָנָא דָא
 אַחַעַדְנוּ בְּכָל עַדְונִין וּבְכָל זִמְנִי וּרְחַחַי
 וּשְׁבַתֵּי אַסְטָלָקָו רֹעַח וּנְפַשְׁטַי
 מַהְאֵי גַּוְפָא וּמַתְלָבְשִׁי בְּדִיקָנָא עַלְאהָ בְּגַן
 עַדְן דְּלַעַלְלָא מַרְקָמָא בְּכָל גּוֹנוֹן. בָּאָן
 אַתְּרָה הוּא יְהָה בְּלִבּוֹשָׁא דִילְהָה וּאֲזֹדוֹגָה
 בְּחַדְרָא יְדוֹעַד וְאַנוֹן בְּהַנִּין מַאוֹר הַשְׁכִּינָה)
וּבְמַצִּיעָות גַּנְתָּא אֵיתָ עַמּוֹדָא
חַדָּא מַרְקָמָא בְּכָל גּוֹנוֹן.
וְהַהּוּא רַוַּחַ כְּדָבָר בְּעַא לְסְלָקָא,
אַתְּפָשַׁט תִּמְןָן מַהְהָוָא לְבוֹשָׁא
 (וּנְפַשָּׁא אַשְׁתָּארָת תִּמְןָן בְּגַוְפָא) וּעַל
גּוֹ הַהּוּא עַמּוֹדָא (וּסְלַקָּת) וּסְלִיק
לְעַיְלָא גּוֹ הַהּוּא אַתְּרָה דְּנַפְקָת
מִנִּיה, כְּדַכְתִּיב וְהַרְוִיחָתְבָשָׁבָת
וְגַוְרָה.

וּנְטַל לְהָמִיכָאל פְּהַנָּא רְבָא
 וּמַקְרִיב לְהָקְרִיבָן בּוֹסְמִין קְפִי
קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, (אַתְּה)
וַיִּתְבָּא תִּמְןָן וּמַתְעַדְנָנוּ בְּהַהּוּא
צְרוֹרָא דְּתַיִי (ישעיה ס) דְּעַזְיָן לֹא
רָאַתָּה אֱלֹהִים זַוְלַתָּה וְגַוְרָה.
לְבַתָּר (דף פא ע"ב) **נְחַתָּא לְגֹזֶן**
גַּנְתָּא דְּאַרְעָא וּמַתְעַדְנָנוּ בְּכָל
 עַדְונִין, **וְאַתְּלָבְשָׁת** בְּהַהּוּא
לְבוֹשָׁא (וּאֲזֹדוֹגָה בְּנֶפֶשׁ דִידָה)
וַיִּתְבָּא תִּמְןָן בְּטוֹרָא עַל חַד

אי זכה פתחין לה פתחא ועאלת. וαι לא נטליין מינעה ההוא פנקס ודחין לה לבר. כתבת לגנטא ואמרה (שיר השירים ג) מצאני השומרים הסובבים בעיר וגור נושא את רדיין מעלי, לא איה פנקס סימנא דנטלי מבניה (ד"א מינה). שומרי החומות אלין אונן נטר חומות ירושלים. (בדוגמא רא נשמה לנשמה אחותה מיהו לא לבושא דלעילא ומסתלק לעילא לעילא ואתני מאור השכינה. ונשמה (ס"א ונפשא) אשтарת בגופא (שמות קמ"ב) ובכל רישי ירחי וומני ושבתי נחתא נשמה לנשמה ומזדווגא לנשמה דASHtarth בגופא ומזדווגא בנשמה ודיווקנא דגנטא דעתך דלהתא הוא אש ומים שנאמר שמים. עד הכא רותח דשMAILA היורדת למטה אזלת לדרגא דיליה ונפש דיליה אשтарה בגופא דארעא דכתיב, (איוב י) אה בשרו עליו יכאב וגור. ועל דא אמרו דמתיא ידע בעלמא דאתני מקרא דצדייקיא ומעלמא תחתה ומשתעין דא עם (ד) (עד באן סתרי תורת):

וזהר וירד אברהם מצרים לגור שם. מי טעם למצרים. אלא בגין דשקליל לגון יי. דכתיב בגין יי הארץ מצרים. דתמן שקליל ונחית חד נהרא דאייה לימי נא דכתיב, (בראשית ב) שם האחד פישון הוא הסובב את כל ארץ החוללה אשר שם הזהב. ואברהם פיוון דידע וועל בהימנותא שלימתא. בעא למנדע כל אונן דרגין דאתה חדן לחתא. ומצרים הוה בטיל מימי נא (ד"א לימי נא) ובגין כף נחת למצרים. ותא חז, פנאי לא אשתח בארעא אלא כב מסתלק רחמי מן דין: ויהי באשר הקريب לבא מצרים. אמר רב אלעזר באשר הקريب, באשר קרב מבעי ליה. מי

כַּאֲשֶׁר הָקֹרֵב, אַלְאָ כִּדְכַתִּיב, (שְׁמוֹת י') וּפְרֻעָה הָקֹרֵב
דְּאֵינוֹ אָקֹרֵב לְהוּ לַיְשָׁרָאֵל לְתִיְבָתָא. אָוֹף הַכָּא הָקֹרֵב,
דְּאָקֹרֵב גְּרָמִיה לְקֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא כִּדְקָא יָאוֹת. לְבָא
מִצְרִים הַלְּאַשְׁגָּחָא בְּאָנוֹן דְּרָגֵין וַלְאַתְּרַחְקָא מִפְּנֵי הַ
וַלְאַתְּרַחְקָא מִעוּבְדֵי מִצְרִים.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה תָּא חֹזֵי, בַּיּוֹן (ס"א בְּגִינָה) דְּנַחַת אֶבְרָהָם
לִמְצָרִים בָּלָא רְשָׁוֹ, אֲשַׁתְּעַבְּידָו בְּנוֹי בִּמְצָרִים
אַרְבָּע מֵאָה שָׁנִין, דְּהָא כְּתִיב וַיַּרְדֵּ אֶבְרָם מִצְרִים. וְלֹא
כְּתִיב רַד מִצְרִים, וְאַצְטָעַר כָּל הַהְוֵא לִילִיא בְּגִינָה
דְּשָׂרָה.

וַיֹּאמֶר אֶל שָׂרָה אֲשֶׁתֽוֹ הַגֵּה בָּא יַדְעַתִּי כִּי אַשְׁהָ יִפְתַּח
מְرָאָה אַתָּה. וּכְיֵעַד הַהְיָה שְׁעַתָּא לֹא הוֹהֵדֶע
אֶבְרָהָם דְּאַשְׁהָ יִפְתַּח מְרָאָה הָוֹת. אַלְאָ הָא אוֹקְמוֹתָה דְּעַד
הַהְיָה שְׁעַתָּא לֹא אָסְתָּבֵל בְּדִיוֹקָנָא דְּשָׂרָה בְּסָגִיאוֹת
צְנִיעָותָה דְּהֹות בִּגְיָהָן, וְכֵד קָרֵב לִמְצָרִים אַתְּגָלִיא
אַיְהָ וְחַמָּא בָּהּ.

דְּבָר אַחֲר בְּמַה יַדְע, אַלְאָ עַל יְדָא דְּטוֹרָה אַזְרָחָא בְּרַ
בְּשָׁ מִתְבָּזָה וְהִיא קִיְמָא בְּשִׁפְירָו דִילָה וְלֹא
אֲשֶׁתְּגַי. דְּבָר אַחֲר הַגֵּה בָּא יַדְעַתִּי דְּחַמָּא עַמָּה שְׁכִינָתָא.
וּבְגִינָה כֵּה אַתְּרַחְצָ אֶבְרָהָם וְאָמַר אֲחוֹתִי הִיא. וּמְלָה דָא
אָסְתָּלָק לְתִרְיִ גּוֹנִין. חַד כִּמְשֻׁמָּעַו. וְחַד כִּדְכַתִּיב, (מִשְׁלֵי ז')

אמור לך מה אחותי אתה. וכותיב אמר נא אחותי אתה. וכותיב, (דברים ח) ואתה תדבר אליונו. למען ייטב לך בעבורך, ככלפי שכינה אמר בעבורך ייטב לך קידשא בריך הוא. וחתתה נפשי בגלויה. בגין הדבר יסתלקך בראש ויזפה לאסתלקך לארכח דחוי.

אמר נא אחותי וגוי. רבי ייסא אמר ידע היה אברהם דכלו מצראי שטיפין אפונ בזמה, וכיון דכל הא (דף פב ע"א) ידע אמאי לא דחיל על אתתיה שלא אהדר מארחא ולא ייעול לתמן. אלא בגין דחמא שכינתא

עמה:

השלמה מההשומות (סימן ד)

ויהי כבוא אברהם מצריימה, כבואם מבעי לייה ושרה היכן הייתה. אלא אברהם עלה בתיבותא וסגר עלה ביוון דמطا למצרים אמרו לייה הב מכסה אמר אנא יהיב מכסה. אמרו לייה מאניין את טעין אמר אנא יהיב דמנניין אמרו לייה מטפסא את טעין אמר אנא יהיב דמטפסא. אמרו לייה מרഗלאן את טעין, אמר להו אנא יהיב מכסה דמרגלאן, אמרו לייה אי אפשר, אלא למפתח תיבותא ונחוו מה בגואה. ביוון דפתחו תיבותא אתנה ארעה דמצרים מגהורא דיליה הדא הוא דכתיב (שם) ויראו המצרים את האשה וגוי אמר רבי יהודה ויהי

בְּבוֹאֵם מִצְרִימָה, הַוָּה לִיהְ לְמִימֶר אֲלָא בְּתִיבָּה וּכְ�:

(כאן מההשומות)

וַיְהִי כִּבְאָ אַבְרָם מִצְרִימָה וַיַּרְאֵם הַמִּצְרִים אֶת הָאָשָׁה כִּי יִפְהָה הִיא מָאֵד. אָמֵר רַبִּי יְהוֹדָה בְּתִיבָּה אֲעַיל לְהָהּ, וַפְתַחְוּ לָהּ לְמִיסְבָּה מִגְּהָה קַוְסְטוֹנָא. כִּיּוֹן דָּא תַּפְתַח הַוָּה נְהֹרָא בְּנְהֹרָא דְּשָׁמְשָׁא הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב כִּי יִפְהָה הִיא מָאֵד. מָאֵי מָאֵד, אֲלָא דְּחַמּוֹ בְּתִיבָּה דִּיוֹקָנָא (נ"א בְּנְהֹרָא) אַחֲרָא. אָפִיקוּ לָהּ וְחַמּוֹ לָהּ כְּמַלְקָדְמִין הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיַּרְאֵי אֹתָהּ שְׂרֵי פְּרֻעָה. כִּיּוֹן דְּכַתִּיב וַיַּרְאֵם הַמִּצְרִים אֶת הָאָשָׁה מָאֵי וַיַּרְאֵוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פְּרֻעָה, אֲלָא דָא פִּיקוּ לָהּ וְחַמּוֹ לָהּ כְּמַלְקָדְמִין וּכְדִין וַיַּהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פְּרֻעָה וְגו'.

(כאן שיר מה שב"ח דף לח ע"ב)

אָמֵר רַבִּי יְצָחָק. וּוֹי לְאַבְוֹן חַיִּיבֵּא דְּעַלְמָא דְּלֹא יַדְעֵין, וְלֹא מִשְׁגִּיחֵין בְּעַבְדִּיתְתָּה דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא, וְאַבְוֹן לֹא מִסְתְּכָלֵי (בְּכֶלֶל) דְּכָל מַה דְּהֹוִי בְּעַלְמָא מִעֵם קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אֲיַהוּ, דְּאַיְהוּ יַדְעַ בְּקַדְמִיתָא מַה דְּלֹהֲוִי בְּסֹוףָא דְּכַתִּיב, (ישעה מו) מַגִּיד מִרְאָשִׁית אַחֲרִית. וְאֲיַהוּ אַסְתָּכֵי וְעַבְדֵי עַבְדָּו בְּקַדְמִיתָא בְּגִין לְסַלְקָא לוֹן לְבָתָר יוֹמִין.

תֵּא הַזִּי אֲלֹמְלָא דְּאַגְּסִיבָת שְׂרֵי לְגַבְיִי פְּרֻעָה, לֹא אַלְקֵי הוּא, וְאַלְקָאוֹתָא דָא גְּרִים אַלְקָאוֹתָא לְבָתָר כָּן

דיילקון מצרים בneg'עים גדולים, כתיב הכא בגעים
גדולים וכתיב התם (דברים י) ויתן כי אותות ומופתים
גדולים ורעים במצרים. מה להלן עשר מכות אף כאן
עשר מכות. ומה העביד קודשא בריך הוא נסין וגבורן
ליישראל ליליא, אף הכא עבד לה קודשא בריך הוא
לשורה נסין וגבורן ליליא.

רב' יוסי פתח ואמר (תהלים ג) אתה יי מגן בעדי בבודי
וימרים רashi. אמר דוד אף על גב דכל בני עולם
יתון לאחחא בי קרבא, אתה יי מגן בעדי. תא חזוי,
כתיב מגן בעדי. אמר דוד לקודשא בריך הוא, רבונו
של עולם מפני מה לא עבידי בי חתימה דברכה כמה
דחתמי ברכה באברהם דכתיב אני מגן לך. ואמרי מגן
אברהם.

אמר ליה קודשא בריך הוא לדוד, אברהם כבר בחרתי
וצרפתיו וקאים קמא בקיומה שלים. אמר ליה
דוד אי הבי (תהלים כט) בחרני יי ונשני צרפה כליותי ולבי.
כיוון שעבד היה מלחה דבת שבע אדרבר דוד קמיה על
מה דאמר. אמר (תהלים יז) בחרת לבי פרקダ לילה צרפתני
בל תמצא זמותי בל יعبر פי.

אמר أنا אמינה בחרני יי ונשני ואנת בחרת לבי. أنا
אמינה צרפה כליותי ואת צרפתני בל תמצא לא

אֲשֶׁר חָתַת לֵי פְּדֻקָּא יָאוֹת. זֶמֶתִי בֶּל יַעֲבֵר פִּי. מַאוּ יִתְן
וְהָאֵי מֶלֶה דְּחַשְׁבִּית דְּלָא יַעֲבֵר לֵי פּוֹמָאֵי, וְעַם בֶּל דָא
חַתְמֵין בֵּיה בְּרָכָה דְּקָאָמָרָן מֶגֶן דָּוֹד, וּבְגִין כֵּה אָמָר דָּוֹד
וְאַתָּה יְיָ מֶגֶן בְּעֵדִי, בְּבּוֹד וּמְרִים רַאשִׁי. (דָּא לְגַז וְהָאֵי)

וְדָאֵי דְּרָגָא דָא יִקְרָא דִילִי דָאָנָא מַתְעַטְרָנָא בֵּיה:
וַיֵּצֵוּ עַלְיוֹ פְּרָעוֹה אָנָשִׁים וַיִּשְׁלַחּוּ אֶתְּנָוֶה. תָּא חֹזֵי, קָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֲיַהוּ מֶגֶן לְצִדְיקִיאָ דְּלָא יִשְׁלַטְוּן בְּהָוּ
בְּנֵי נְשָׂא, וַקָּוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגִין עַל אֶבְרָהָם דְּלָא
יִשְׁלַטְוּן בֵּיה וּבְאַתְתֵּיה.

תָּא חֹזֵי, שְׁכִינַתָּא לֹא אָתַעְדִי מִנְהָה דְּשָׂרָה כָּל הַהָוָא
לִילִיאָ, אַתָּא פְּרָעוֹה לִמְקָרְבָּה בְּהַדָּה, אַתָּא מְלָאֵךְ
וְאַלְקֵי לֵיה, כָּל אַיִמָּת דְּאָמָרָה שָׂרָה אַלְקֵי הוּא מֶלֶךְ,
וְאֶבְרָהָם הָוָה מַתְקִיף בְּמָאֵרִיה דָהָא שָׂרָה לֹא יִכְלִין
לִשְׁלַטְוָה עַלְתָּה הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (משל ס) וְצִדְיקִים כְּכָפֵיר
יִבְטַח, וְהָכָא גְּסִיּוֹנָא הוּא דְלָא הַרְהָר אֶבְתָּרִיה דְקָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

אָמָר רַבִּי יִצְחָק תָּא חֹזֵי, דְּבָגִין כֵּה לֹא פִקְיד קָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְנַחַתָּא לְמַצְרִים אֶלָּא הוּא עַצְמוֹ
מְגַרְמִיה נַחַת, בְּגִין דְלָא יְהָא פַתְחוֹן פֶּה לְבָנִי עַלְמָא
דְאָמָר לֵיה פָנָן וְלֹבֶתֶר אַצְטָעֵר עַל אַתְתֵּיה.

רַבִּי יִצְחָק פָּתָח וְאָמָר (תְּהִלִּים צב) צִדְיקָ פְּתָמָר יִפְרָח בְּאַרְזָ

בלבנון ישגא. צדיק כתמר יפרח. מפנוי מה אקייש צדיק לתמר. מה תמר כיון דגזרין ליה לא סליק עד זמן סגיא, אוף הבי צדיק כיון דאתאbid מעלהמא לא סליק אחר תחותמי עד זמן סגיא. בארו בלבנון ישגא אוף הבי גמי. כתמר יפרח מה תמר לא סליק אלא דבר ונוקבא. אוף הבי צדיק לא סליק אלא דבר ונוקבא, דבר צדיק ונוקבא צדקת, בגונא דארהם ושרה. בארו בלבנון ישגא מה ארzo בלבנון עלאה על כלא וכלא יתבי תחותמי, אוף הבי צדיק הוא עלאה על כלא וכלא יתבי תחותמי. ועלמא לא קיימא אלא על צדיק חד דכתיב, (משלו) וצדיק יסוד עולם. ועלייה קאים עלמא, ובгинיה אסתמיך, ועלייה אשתייל.

רבי יהודה אמר והוא תבנן דעל שבעה סמכין עלמא קיימא דכתיב, (משלו ט) חצבה עמידיה שבעה. אמר ליה רבי יוסי הבי הוא ודאי, אבל (הכא) פלהו אחרנין בשביעה (דף פב ע"ב) קיימי דאייהו סמכא דעלמא, ואייהו צדיק ודא אשקי (לעלמא) ורוי עלמא (ס"א מן פלא) ווון פלא. ועלייה כתיב (ישעה ג) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלייהםiacלו. וכתיב, (תהלים קמח) טוב יי לפל ורחלמי על כל מעשייו.

אמֶר רַבִּי יַצְחָק, הַא פְּתִיב, (בראשית ב) וְנַהֲרֵי יוֹצֵא מֵעַדְן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. דָא הוּא סְמִכָּא דַעַלְמָא קָאִים
עַלְיהָ, וְאֵיתָו אַשְׁקֵי לְגַבְתָּא (עדן) וְגַבְתָּא אַשְׁתָּקֵי מְגַבֵּיה
וּמְגַבֵּיה עַבְדִּיא פִּירִין. וּכְלַהֲו פִּירִין פְּרָחִין בַּעַלְמָא וְאַפְנוֹן
קִיּוֹמָא דַעַלְמָא קִיּוֹמָא דָאָרְיִיתָא, וְמַאֲן בִּגְהֹו, בְּשִׁמְתָהוֹן
דָצְדִיקִיָּא דָאַפְנוֹן פְּרִי עַוְבְדוֹי דָקּוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִינַן
בְּהָבָכְלִילִיא וְלִילִיא בְּשִׁמְתָהוֹן דָצְדִיקִיָּא סְלִקְוֹן.
וּכְדָא תְּפִלְגֵג לִילִיא קָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְגַנְתָּא דַעַדְן
לְאַשְׁתַעַשְׂעָא בְּהָוָה. בְּמַאֲן. אָמֶר רַבִּי יוֹסֵי בְּכָלְחוֹ,
בֵּין אַפְנוֹן דָמְדֹרְיָהוֹן בְּהָוָה עַלְמָא, בֵּין אַפְנוֹן דִּיתָבִי
בְּמְדֹרְיָהוֹן בְּהָאֵי עַלְמָא, בְּכָלְחוֹ מְשֻׁתַעַשְׂעָא בְּהָוָה קָוְדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּפֶלְגִוִּת לִילִיא.

תָא חִזֵּי, עַלְמָא דַלְעִילָא אַצְטְרִיךְ לְאַתְעָרוֹתָא דַעַלְמָא
תִּתְתָּאָה, וּכְדָא בְּשִׁמְתָהוֹן דָצְדִיקִיָּא נְפָקֵי מְהָאֵי עַלְמָא
וּסְלִקְיֵי לְעִילָא כָּלְחוֹ מַתְלַבְשֵי בְּגַהְוָרָא דַלְעִילָא בְּדִיקָנָא
יִקָּרֵר, וּבְהָוָה קָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשֻׁתַעַשְׂעָא וְתָאִיב לֹזָן
דָאַיְנָהוָה פְּרִי עַוְבְדוֹי, וְעַל דָא אַקְרָנוּ יִשְׂרָאֵל דָאִית לֹזָן
בְּשִׁמְתָיִן קָדִישֵי בְּנֵינוֹן לְקָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָא דָאָתָּה
אָמֶר (דברים ד) בְּנִים אַפְתָם לִי אֱלֹהֵיכֶם, בְּנִים וְדָאֵי אַיְבָא
דַעְוְבְדוֹי.

אָמֶר רַבִּי יַיִסָּא וְאֶפְילָו אַפְנוֹן דְבַהָאֵי עַלְמָא (דָאַרְעָא),

היאך. אמר ליה בגין כי בפלגות ליליא כל אונן זפאי קשות כליהו מתערץ למקרן באורייתא ולמשמע תושבון דאורייתא, והא אמר דקודשא בריך הוא וכל אונן צדיקיא דבגו גנטא רעדן כליהו צייתין לקלייהון, וחוטא דחסד אתmeshד עלייהו ביממא דכתיב, (תהלים מב) יומם צוה יי' חסדו ובלילה שירה עמי.

ועל דא תושבון דסלקין בליליא קמיה דא תושבחתא שלים. תא חזי, בשעתא דישראל הו סגירין בבייהון כד קטל קודשא בריך הוא בכוריהון דמצראי, הו אמר היליא ותשבחון קמיה.

תא חזי, דוד מלכא הו קם בפלגות ליליא, דאי תימא דהוה יתיב או שכיב בערסיה והו אמר שירין ותשבחון, לא, אלא כמה דכתיב (תהלים קיט) חצות לילה אקום להודות לך. אקום ודאי בעמידה לא תעסק בא שירין ותשבחון דאורייתא. ובגין כד דוד מלכא חי לעלמיין, ואפילו ביומי מלכא משיחא איהו מלכא. דהא בגין מלכא משיחא אי מן תיא הוא דוד שמיה ואי מן מתיא הוא דוד שמיה, ואיהו הו אתר בצדרא עד לא ייתי דכתיב, (תהלים נ) עורה כבודי עורה הנבל וכפור אעריה שחר.

תא חזי, כל ההוא ליליא דשרה הוות לגביה דפרעה אותו